

عنوان مقاله:

عامل ژئوپلیتیک شهر و تشکیلات آن در نمونه قم قرون وسطی

محل انتشار:

هفتمین کنگره انجمن ژئوپلیتیک ایران (جغرافیای سیاسی شهر) (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسنده:

محمدرضا شهیدی پاک - دکتری تخصصی تاریخ و تمدن ملل اسلامی، استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز

خلاصه مقاله:

از جمله واقعیت های جغرافیای سیاسی عملکردمهاجرت و تاسیس شهر و اعمال تقسیمات کشوری و ایجاد تأسیسات عمرانی و تشکیلات اداری و حکومتی و استفاده از نهادهای آموزشی به عنوان عامل ژئوپلیتیکی است. دولت اسلامی که در منطقه وسیعی از جهان قرون وسطی سلطه پیدا کرده بود، از زمان رسول خدا (ص) حاکمیت خود را با تاسیس شهرهایی که نقش اساسی در تعیین جغرافیای سیاسی مناطق فتح شده داشتند، تثبیت نمود و این شیوه روبه ثابت حکام مسلمان در حجاز، ایران، اندلس، مغرب، سند، ماوراء النهر گردید و پارادایم مهاجرت و کسب قدرت بوسیله تشکیلات حکومتی و آموزش، عامل تغییر چهره جغرافیای سیاسی مناطق مفتوحه در سراسر امپراطوری اسلامی شد و واحد جدید جغرافیایی در نقشه جهان پدید آمد که باعث تغییرات ماندگاری در جغرافیای سیاسی جهان شد. پژوهش حاضر به بررسی تغییرات جغرافیای سیاسی در منطقه جبال ایران در قرون وسطی پرداخته است و چگونگی پیدایش شهر در قرون وسطی را در یک شهر اسلامی با پیشینه باستانی بررسی نموده است. شهر قم که در مرکز تحولات منطقه جبال قرار داشت، نمونه تاسیس و توسعه شهر در آغاز دوره اسلامی بوسیله فاتحان و مهاجران است که پیدایش آن با تغییرات ژئوپلیتیکی ماندگاری در جغرافیای جهان اسلام همراه شده است. این شهر که در دوره ساسانی، ایران و تارت کواذ، نام داشت در دوره اسلامی بوسیله توسعه آموزش های شیعی و تشکیلات اداری و مهاجرت، نقش محوری در تغییرات ژئوپلیتیکی ایران بدست آورد و نقطه آغاز ژئوپلیتیک تشیع در جهان اسلام شد.

کلمات کلیدی:

شهر، ژئوپلیتیک، نهاد آموزش، قم، تشکیلات، مهاجرت، تشیع

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/371227>

